

Dalmatinova ulica 4
1000 Ljubljana
T.: +386 1 434 12 00
W.: www.zsss.si
E.: zsss@sindikat-zsss.si

Ljubljana, 30. 4. 2021

Ministrstvo za finance

Župančičeva 3
1000 Ljubljana

Zadeva: Pripombe Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) na Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (EVA 2021-1611-0029), na Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (EVA 2020-1611-0129) in na predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (EVA 2021-1611-0031)

Spoštovani

V zvezi s predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini, s predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona od dohodkov pravnih oseb in predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na dodano vrednost (predlog javna obravnava, z dne 16.4. 2021 in 26.04. 2021, EVA 2021-1611-0029, EVA 2020-1611-0129 in EVA 2021-1611-0031), ki so objavljeni na spletnem portalu e-demokracija, vam v okviru javne razprave posredujemo naše pripombe in stališča na predloge sprememb. Gre za prvi, splošen odziv. Hkrati pa s predmetnim dopisom poudarjamo, da bomo v okviru pogajalske skupine, ki jo je v zvezi z davčnim paketom ustanovil ESS, dodatne pripombe, predloge in stališča podali v okviru te skupine.

1. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (EVA 2021-1611-0029)

1.1 Davčna razbremenitev dohodkov iz dela

a) Splošna olajšava in usklajevanje olajšav ter neto letnih davčnih osnov v lestvici za odmero dohodnine, vezano na koeficient rasti cen (13., 16., 17., 28. in 29. člen predloga zakona)

Predlog zakona zvišuje splošno olajšavo, s prehodnimi obdobji od davčnega leta 2022 do 2024, s 3.500 EUR na 7.500 EUR.

Opozarjamo, da je zgolj povišanje splošne olajšave nesistemski ukrep, ter da je zvišanje splošne olajšave določeno previsoko. Takšna sprememba ima največji vpliv na razbremenitev dohodkov od dela med posamezniki v 4. in 5. dohodninskem razredu. Predlog tako ne sledi cilju razbremenjevanja razvojnega kadra, saj se le ta ne uvršča v zgornja dohodkovna razreda. Opozarjamo, da je potrebno razbremeniti plače srednjega razreda (80 % do 200 % mediane

povprečne plače v RS), kamor se tudi uvršča ključen kader za razvoj gospodarstva in sicer v 2. in 3. dohodninskem razredu. Iz predloga zakona pa je razvidno, da gre zopet za razbremenjevanje najbolj plačanih posameznikov in vodilnega kadra z najvišjimi plačami. Predlagano je v nasprotju s ciljem razbremenjevanja plač srednjega razreda, zato na takšen predlog ne pristajamo in mu ostro nasprotujemo. Gre za ukrep, ki ni javno finančno nevtralen, izpada v prihodke javnih financ se ne nadomešča kar pomeni, da bo imel izrazito negativen učinek na javnofinančne prihodke in za posledico krčenje posameznih socialnih pravic in poslabšanje javnofinančnega stanja države, kar bo posledično najbolj negativno vplivalo na posameznike z nizkimi dohodki, kljub temu da se njihov dohodek od dela davčno razbremeni.

Povišanje splošne olajšave bo pri posameznih z nižjimi dohodki imelo za posledico tudi, da ne bodo več upravičeni do uveljavljanja olajšave za vzdrževane družinske člane (olajšave za otroke). Na drugi strani pa bo pri posameznikih z najvišjimi dohodki povišanje splošne olajšave in uveljavljanje olajšav za otroke le še dodatno prispevalo k še večji davčni razbremenitvi.

Pri predlaganih spremembah se ne spreminja meja do upravičenosti do povišane splošne olajšave, ki bi bila v prihodnjih letih zaradi povišanja minimalne plače nujno potrebna, saj v nasprotnem primeru povišana splošna olajšava ne bo imela učinka.

Preračuni kažejo, da bi po sedanjem predlogu povišanja splošne olajšave v letu 2014 na 7.500 EUR, zaposleni ki bo prejemal minimalno plačo v višini 1.024,24 EUR bruto pridobil zgolj 53 EUR na mesec, zaposleni s povprečno bruto plačo 86 EUR na mesec, zaposleni, ki prejema dvakratnik povprečne plače pa 110 EUR. Največ pa bodo pridobili tisti z najvišjimi dohodki, pri bruto plači v višini 6.000 EUR bo posameznik na mesečni ravni pridobil 123 EUR, pri bruto plači 10.000 EUR pa že kar 224 EUR mesečno oziroma 2.688 EUR na leto.

v eur	Olajšava 3.500	Olajšava 7.500		
Bruto plača	Neto plača	Neto plača	Razlika na mesec	Razlika na leto
1.024	736	789	53	636
1.856	1.217	1.303	86	1.033
3.712	2.250	2.360	110	1.320
5.568	3.219	3.329	110	1.320
6.000	3.432	3.555	123	1.476
10.000	5.168	5.392	224	2.688

Vir: Preračun ZSSS (upoštevana povprečna plača v RS v letu 2020)

b) Lestvica za odmero dohodnine (17. člen predloga zakona)

Znižanje davčne stopnje v 5. dohodninskem razredu s sedanjih 50 % na 45 %. Pomeni ob ukrepu povišanja splošne olajšave še dodatno davčno razbremenitev posameznikov z najvišjimi dohodki. Takšne predlogu ostro nasprotujemo, saj ne dosega cilja razbremenitve razvojnega kadra. Prav tako še dodatno povzroča izpad v blagajne javnih financ. Pri čemer ni

nobeni izračunov, ki bi zagotavljali pozitiven vpliv in prihodke iz tega naslova davčne razbremenitve.

c) Plačilo za poslovno uspešnost (4. in 19. člen predloga zakona)

Poslovna uspešnost izplačana enkrat v letu, ki je razbremenjena akontacije dohodnine v skladu s predlogom ne bi bila več usklajena z ZDR-1, ki določa da je poslovna uspešnost sestavina plače. Kar pomeni da bi se v skladu s predlogom lahko izplačevala tudi v nadenarni obliki, saj ne bi bila več definirana kot del plače ampak kot drug prejem iz delovnega razmerja. Prav tako predlog vsebuje dodaten kriterij do katere višini je poslovna uspešnost razbremenjena plačila davkov in sicer v višini 100 % povprečne plače posameznika, če je to zanj bolj ugodno od obstoječega kriterija 100 % povprečne bruto plače v RS.

Predlogu spremembe davčne definicije poslovne uspešnosti in dodatnemu kriteriju, ki določa višino neobdavčenega zneska poslovne uspešnosti ZSSS ne podpira in za nas ni sprejemljiv, saj gre zopet za razbremenjevanje najbolj plačanih z visokimi plačami, ki bi v primeru visokega izplačila poslovne uspešnosti bili davčno razbremenjeni, v primerjavi s tistimi ki prejemajo plačo ki ne presega povprečne plače v RS. Takšni posamezniki v primeru izplačila poslovne uspešnosti, ki presega povprečno bruto plačo v RS ne bi bili deležni ugodnejše davčne obravnave.

2.2 Davčna razbremenitev dohodkov iz kapitala in najema

a) Znižanje stopnje dohodnine od dohodka iz kapitala (11. in 22. člen predloga zakona)

Nasprotujemo znižanju stopnje dohodnine od dohodkov iz kapitala s 27,5 % na 25 %. V primerjavi z dohodki od dela, ki so nadpovprečno davčno obremenjeni, je obremenitev dohodkov iz kapitala obremenjena podpovprečno. Dodatno davčno razbremenjevanje dohodkov iz kapitala ne zagotavlja nevtralnosti davčne reforme in še dodatno ustvarja izpad javnofinančni prihodkov. Predlagamo, da se stopnja obdavčitve, ki je bila uvedena z zadnjo davčno reformo ne spreminja, saj je sedanja stopnja obdavčitve v veljavi zgolj eno leto, kar pomeni da tudi doseženi učinki še niso prišli do izraza.

b) Znižanje stopnje dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem in znižanje normiranih stroškov (9. in 23. člen predloga zakona)

V predlogu zakona ne podpiramo znižanja stopnje dohodnine iz oddajanja premoženja v najem s 27,5 % na 15 %. S takšnim ukrepom se zgolj oddaljujemo od cilja pravičnejše davčne obremenitve med delom in kapitalom oz. dohodki iz premoženja. Kot izhaja iz finančne obrazložitve predloga zakona, ukrep povzroča izpad prihodkov v javne finance in ne nadomešča omenjenega izpada.

2. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (EVA 2020-1611-0129)

Predlog zakona nadgrajuje veljavne olajšave za zaposlovanje in donacije ter določa novo olajšavo za vlaganja v zeleni in digitalni prehod. Povišanje olajšav v določeni meri podpiramo vendar ne v takšnih višinah kot so predlagane. Ne podpiramo povišanje odstotka davčnih

odhodkov za reprezentanco, menimo da je trenutno določenih 50 % primerna višina. Zaradi nizke učinkovite stopnje obdavčitve dohodkov pravnih oseb, ter ob povišanju posameznih olajšav predlagamo postopno povišanje splošne stopnje davka od sedanjih 19 % na 20 % v letu 2022 in v letu 2023 na 21 %. To bi zagotovilo nevtralnost davčne reforme, podjetja pa bi ob možnosti uveljavljanja vseh olajšav dosegla spodnjo mejo davčne stopnje. Zgolj povišanje olajšav, ki znižujejo davčno osnovo ne bo bistveno pripomoglo k povečanju konkurenčnosti podjetij in gospodarstva ter k ustvarjanju dodane vrednosti.

3. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (EVA 2021-1611-0031)

Pravica do odbitka DDV za električna osebna vozila (2. člen predloga zakona)

Podpiramo davčno razbremenitev uporabe električnih vozil iz naslova DDV, vendar ob ustrezni spremembi predloga zakona v smeri, ki pravico do odbitka DDV pri nabavi motornih vozil veže na nižjo vrednost vozila z vključenim obračunanim DDV od predlaganih 80.000 EUR in vključiti ustrezno omejitev davčne razbremenitve glede na obseg uporabe vozil v poslovne oziroma zasebne namene. Prav tako je v povezavi s določbo takšnega ukrepa pomembno kakšni bodo pogoji in način uveljavljanja pravice do odbitka, ki niso znani in bodo naknadno predpisani s podzakonskim aktom.

Predlog za dopolnitev obveznosti izdaje računov za namene DDV (8. člen predloga zakona)

Ne podpiramo predloga, s katerim se spreminja obveznost izdaje računov v papirni obliki zgolj na zahtevo kupca. Takšen ukrep bi lahko v praksi potrošnikom povzročil težave v primeru uveljavljanja garancij, reklamacij in vračila izdelkov.

Pripravila:
Irena Vidic, l.r.

Predsednica:
Lidija Jerkič, univ. dipl. prav.
